

POSTMODERNIA POP-TAIDETTA VÄHÄISIMMÄN VAIVAN LAKIA NOUDATTAEN

Stephane Rossea voi pitää eräänä maamme tuntemattomimmista sarjakuvapiirtäjistä. Naisen kanssa -sarjakuva on kyllä kaikille tuttu, mutta ei sen piirtäjä. Rossen ura on kuitenkin kohta parikymmentä vuotta pitkä, eikä Naisen kanssa ole ensimmäinen meriitti miehen listalla.

Ville Hänninen

Stephane Rosse on piirtänyt niin kauan kuin jaksaa muistaa. Varsinainen sarjakuvaura alkoi kuitenkin vuonna 1980 Charlie Schlingon toimittamassa Le Havane Primesautier -omakustanteessa, johon Rosse piirsi vahvasti underground-henkisiä sarjakuvia. Lehti sai hyvää palautetta ja huomiota Ranskan sarjakuvapiireiltä.

- Melko pian Metal Hurlantin väki otti minuun yhteyttä, koska he halusivat julkaista sarjojani. Metal Hurlantiin tekemäni sarjat olivat tyyllisesti hyvin erilaisia aiempaan verrattuna. Kun aiemmin tein melko perinteistä jälkeä, hain nyt uutta, kubistisvaikutteista tyyliä. Tarinani olivat William Burroughsista ammentavia, ne vilisivät huumehöyryjä ja psykedeliaa, Rosse kertoo.

Metal Hurlant -vuosiensa aikana Rosse tutustui moniin sarjakuvavaihtoihin. Toisinaan hän tapasi omia nuoruudensankareitaan, joista hän kertoo postket hehkuen.

- Kun nuorena luin sarjakuvia, Druillet oli eräs esikuvistani. Kun ensimmäisen kerran tapasin hänet, olin aivan hermona ja käteni tärisivät hurjasti. Myöhemmin tutustuin häneen, keskustelimme ja joimme kännit - se oli silloin todella kova juttu!

1980-luvun puolivälissä Rosse teki paljon kuvituksia aikakauslehtijäteille - Metropolitanille, Vanity Fairille ja Playboyille. Hän ei kuitenkaan malttanut pysyä erossa sarjakuvistakaan. Vuonna 1990 ilmestyi Charlie Schlingon käsikirjoittama ja Rossen piirtämä albumi N

Comme Courichon. Se sai loistavien arvostelujen lisäksi Ranskan kulttuuriministeriön sarjakuvapalkinnon.

- Sain niihin aikoihin paljon hyvää julkisuutta ja pääsin puhumaan paljon eri tapahtumiin ja sarjifestareille - ihmisten selkääntaputeltavaksi ja jakamaan omistuskirjoituksia. Rahaa se ei tietenkään tuonut nimeksikään.

Albumipalkinto jaetaan yleensä albumeille, jotka eivät muuten myisi - eivät myy palkinnon jälkeenkään!

Tavattuun tulevan vaimonsa Pariisin kaduilla Rosse muutti 1993 Suomeen. Aluksi hänellä oli vaikeuksia työsaannissa. Koska kukaan ei tuntenut Rossea, lehdet eivät palkanneet häntä kuvittajaksi. Helsingin Sanomat kuitenkin kiinnostui miehen tyylistä.

Toimittaja Teppo Sillantaus ja arkkitehti Mikael Gylling olivat käyneet keskenään puhelinkeskusteluja parisuhteesta ja pohtineet, että aiheesta voisi ehkä tehdä humoristisen lehtijutun. Nähtyään Rossen kuvituksia Hesarissa he ehdottivat tälle sarjakuvan tekemistä ja kun NYT-liite perustettiin 1995, Naisen kanssa -sarjakuva näki päivänvalon.

- Käsikirjoitukset syntyvät siten, että Teppo ja Mikael käyvät puhelinkeskusteluja keskenään ja tekevät tekstin suomeksi. Sen he sitten faksaavat vaimoleni, joka ranskantaa tekstin minulle. Siitä eteenpäin mulla on vapaat kädet kuvittaa sarja miten haluan.

- Systeemi sopii minulle oikein hyvin, eivätkä pojatkaan ole lopputuloksesta äläkkää nostaneet. Kyllä he välillä ovat ihmetelleet joitain kuvitusratkaisujani, mutta lähinnä positiivisessa mielessä.

Naisen kanssa -sarja jatkuu vielä ainakin tämän, todennäköisesti ensi vuodenkin ajan.

- Tykkäämme kaikki kovasti tehdä sarjaa ja on mielenkiintoista nähdä, mihin suuntaan se lähtee kehittymään. Tarkoitus olisi myös saada se kansainväliseen levitykseen. Olemme jo luoneet joitain kontakteja, toivottavasti ajatuksesta tulee myös totta, Rosse sanoo toiveikkaan mielteliäänä.

Rossen Naisen kanssa -piirrostyylillä on mielenkiintoinen. Siinä on häivähdyttä läigne claire -koulukunnasta, (E.P.) Jacobsista, (Sèrge) Clercistä ja kumppaneista ja toisaalta pop-taiteesta. Kun katsoo tarkemmin sarjan puitteita, huomaa miten sisustus, arkkitehtuuri, vaatteet tai koneet ovat välillä 30-luvulta, välillä 50-luvulta tai tätä päivää.

- Heh, hauska että otit asian puheeksi. Jotkut kriitikot ovat sanoneet tyyliäni jopa postmoderniksi, koska se sekoittelee eri tyyliä ja asioita eri aikakausilta. Totuus ei kuitenkaan ole aivan näin ylevä.

- Piirtäessäni otan idean sieltä, toisen täältä. Kuten kaikki

piirtäjät, olen kiireinen töitteni kanssa, ja ideat pitää kalastaa nopeasti. Minulle kelpaakin lähteeksi aivan mikä tahansa. Luen lehtiä, katson elokuvia ja kehittelen niiden pohjalta jotain - on se sitten miltä vuosikymmeneltä tai tyyli-suunnalta tahansa!

Naisen kanssa -sarjakuva myös vilisee erilaisia hirviöitä: lohikäärmeitä, ihmisiä, muumioita. Toisin kuin voisi kuvitella, Rosse ei kuitenkaan rakasta b-elokuvia.

- Itse asiassa ne ovat minusta aika tylsiä. Niissä on kuitenkin usein hienoja kohtauksia, yksittäisiä still-kuvia - tunnelmia, jotka haluan ikuistaa.

- Esimerkiksi jokin aika sitten tv:stä tuli Bela Lugosi -elokuva White Zombie. Se oli varsin pitkäväteinen elokuva. Siinä on kuitenkin todella kaunis, runollinen kohtaus, jossa zombie seisoo kuunvaloa vasten. Juuri tällaisten hetkien vuoksi kuvitukseni on paljon velkaa b-elokuville!

Kysymykseen, onko Rosse poiminut piirroksiinsa tilanteita omasta ihmissuhteestaan tai onko sarjan piirtäminen vaikuttanut siihen, hän vastaa salamanopeasti.

- No, never, no! Me rakastamme toisiamme hyvin paljon, eikä meillä ole samanlaisia ongelmia kuin sarjan hahmoilla, Rosse huutaa ja pyrkii aktiivisesti vaihtamaan puheenaihetta.

Tällä hetkellä Rossen kädet ovat pitkälle sidotut Naisen kanssa -sarjan tekemiseen, joten hän ei myöskään halua miettiä tulevai-

suuttaan.

- Tekisin mielelläni enemmän kuvituksia. Minun on aina ollut vaikea valita kuvittamisen ja sarjakuvien välillä, koska pidän molemmista niin paljon. Nyt kuitenkin olen kiireinen ja ehdin tehdä lähinnä sarjakuvia.

- Maaliskuussa minulta tulee kuitenkin IS:n kuukauden kotimainen sarjakuva. Minulla ei tosin ole harmainta aavistustakaan, minkälaisen sarjan teen...

Rossea ei tarvitse liiemmin suostutella kertomaan omia suosikkitaiteilijoihinsa.

- Hitchcock. Ja Moebius. Tosin kaikki hänen työnsä eivät ole yhtä mahtavia, mutta Jerry Corneliuksen ilmatiivis autotalli on ylittämätön! Moebius tekee hyvin runollisia, upeita sarjakuvia. Suomalaisia piirtäjiä en tunne henkilökohtaisesti, mutta olen toki nähnyt joidenkin töitä. Matti Hagelbergin tyyli on todella omaperäinen, hän on hauska. Myös Pentti Otsamon jutuista pidän kovasti.

- Sarjakuvan seuraamiseni vaihtelee: toisinaan minulla on kausia, jolloin saatan ahmia kaikkea mahdollista, myös lelukauppaluettelaita, hahmofiguureja, kaikkea krääsää... tämä on sairas puoleni! ...sanoo Rosse. Ja sukeltaa Taiteiden Yöhön jakamaan nimikirjoituksia. ●

